

testesítője, 1938-ig eltartott, amíg politikai nézetei meghozták a maguk gyümölcsét.

A munkaszolgálat törvényi megalapozása

1938 drámai politikai és diplomáciai manőverei, valamint katonai akciói nemcsak arra világítottak rá, hogy Európa-szerte mennyire megerősödött a náci befolyás, de jellemezték azt is, hogy frontális támadás indult a versailles-i békeszerződés egész rendszere ellen. Az Anschlussszal csaknem egy időben Magyarország hozzálátott, hogy lemásolja a Harmadik Birodalom példáját mind katonailag, mind pedig a zsidók ellen hozandó intézkedések terén. A magyar haderő korszerűsítésére és felduzzasztására irányuló módszeres kampányt Darányi Kálmán miniszterelnök hirdette meg 1938. március 5-i, győri beszédében (lásd a 4. fejezetet). Az első jelentősebb zsidóellenes törvény „a társadalmi és a gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról” két hónappal később emelkedett törvényerőre, s ezzel megindult a zsidók állampolgári jogainak módszeres, intézményes korlátozása, amely hat évvel később elpusztításukban tetőzött.

Augusztusban a „trianoni igazságtalanságok” jóvátételére és a fegyveres erők korszerűsítésére, valamint felduzzasztására tett erőfeszítések felénkültek. Horthy kormányzó hivatalos látogatást tett Németországban, ahol felajzották őt Hitler tervei a csehszlovák kérdés „megoldására”. Feltehetőleg bátorítást kapott a németektől, hogy bizonyos rendkívüli katonai terveket dolgoztasson ki ő is, és tegyen intézkedéseket a haderő modernizálására.⁵ Horthy németországi útjával egy időben Magyarország megállapodást írt alá a kisantant tagjaival. Kinyilvánították, hogy vitáikban nem alkalmaznak fegyveres erőt, viszont elismerték Magyarország jogát ahhoz, hogy felfegyverkezzék (lásd az 5. fejezetet). A megállapodás után kb. két hónappal Magyarország az első bécsi döntés értelmében visszacsatlolhatta Szlovákia magyarok lakta déli részét, a Felvidéket (lásd a 6. fejezetet).

Hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a müncheni egyezmény a Szudéta-föld hovatarozandóságának „rendezésével” nem zárta le a csehszlovák válságot, mi több, a náciak csak vérszemet kaptak, és a háború egyre kevésbé látszott elkerülhetőnek. Mindezt látván a revízió hívei Magyarországon nem kívánták tovább halogatni az ország katonai és gazdasági erőforrásainak mozgósítását. 1938. december 7-én Bartha Károly honvédelmi miniszter az alsóházban egy honvédelmi törvénytervezetet terjesztett be, amely bevezetni szándékozott az általános hadkötelezettséget. In-